

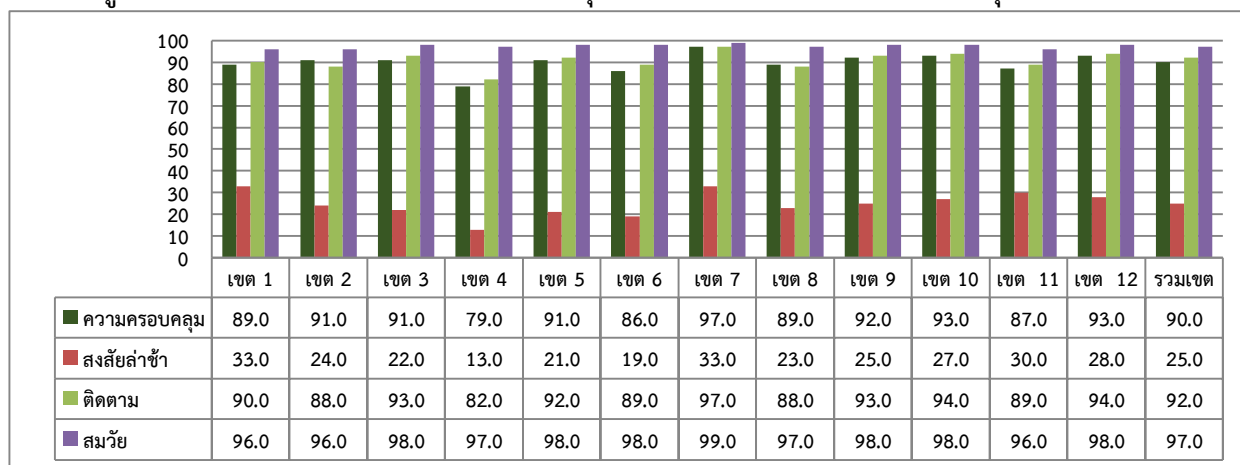
1.สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี 2562

การดำเนินงานของกรมอนามัยที่ผ่านมา เน้นความ สำคัญการเฝ้าระวังการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และการกระตุ้นเด็กปฐมวัย ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โดยกำหนดตัวชี้วัด “ร้อยละ เด็กอายุ 0-5 ปีมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 85.0” ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัดย่อยดังนี้

1. เด็กอายุ 9 เดือน 18 เดือน 30 เดือน และ 42 เดือน ได้รับการคัดกรองพัฒนาการร้อยละ 90.0
2. เด็กอายุ 9 เดือน 18 เดือน 30 เดือน และ 42 เดือน ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า ร้อยละ 20.0
3. เด็กอายุ 9 เดือน 18 เดือน 30 เดือน และ 42 เดือน ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามร้อยละ 90.0

สิ่งสำคัญที่ต้องเร่งรัดดำเนินงานด้านพัฒนาการเด็ก คือการสร้างความรู้ด้านการเลี้ยงดูเด็ก ให้กับกลุ่ม พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูหลัก เพื่อให้สามารถให้การส่งเสริมเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสมตามช่วงวัย ในปี พ.ศ. 2562 กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาการเด็ก โดยใช้มาตรการสำคัญทั้งเชิงรับและเชิงรุกเพื่อกระตุ้นให้ พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาบุตรหลาน รวมถึงเร่งรัดติดตามการดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ซึ่งมีผลการดำเนินการภาพรวมเขตและแยกรายเขตดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงผลการดำเนินงานความครอบคลุม สงสัยล่าช้า ติดตามและสมวัย เขตสุขภาพที่ 1-12

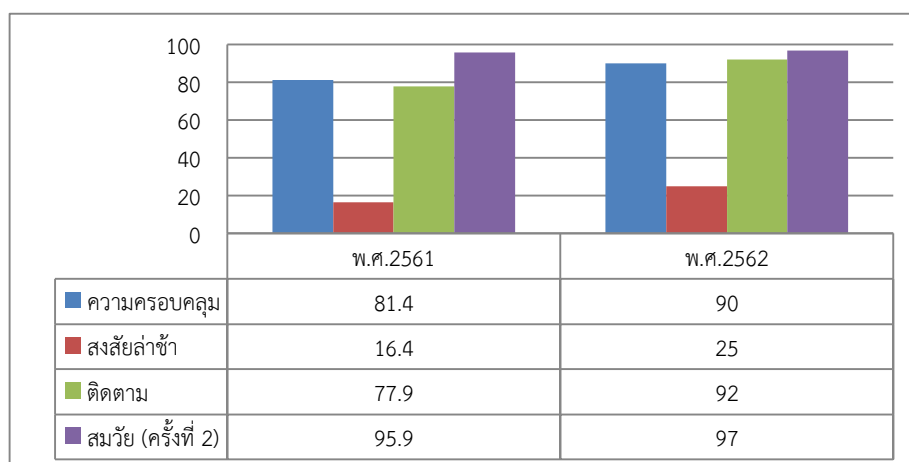

ดึงข้อมูล HDC ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2562 จัดทำโดย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

ผลการดำเนินงานในปี พ.ศ.2562 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2561 - มิถุนายน 2562 แสดงภาพรวมการ ดำเนินงานแยกตามเขตสุขภาพที่ 1-12 ซึ่งมีตัวชี้วัดค่าเป้าหมายที่ กระทรวงสาธารณสุข ติดตามการดำเนินงานได้แก่ ความครอบคลุม สงสัยล่าช้า ติดตามและสมวัย และผลการดำเนินงานตัวชี้วัดพัฒนาการภาพรวมเขตที่ 1-12 พบว่า พบความครอบคลุมร้อยละ 90.0 พัฒนาการสงสัยล่าช้าร้อยละ 25.0 และติดตามร้อยละ 92 และสมวัยร้อยละ 97.0

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2561 กับปี พ.ศ. 2562 พบว่าแนวโน้มการ ดำเนินงานด้านพัฒนาการเด็กดีขึ้นเป็นลำดับในทุกตัวชี้วัดสำคัญ แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมการขับเคลื่อนงานในพื้นที่มี ประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดีขึ้นตามลำดับ กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ รณรงค์คัดกรองพัฒนาการ ณ เดือน กรกฎาคม ของทุกปี เยี่ยมเสริมพลัง ฯ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสาธารณสุข ครูผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ผู้ดูแลเด็ก ผลิต สื่อที่เหมาะสม และเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ บูรณาการร่วม 4 กระทรวง ด้านเด็กปฐมวัย ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2561 กับปี พ.ศ. 2562

ข้อมูล HDC ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561 และ 2562 จัดทำโดย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

2. การขับเคลื่อนงานในปี 2563

2.1 บูรณาการแนวทางการทำงานด้านเด็กปฐมวัยให้ผู้ปฏิบัติงานของกระทรวงต่างๆ ตั้งแต่นโยบาย วิธีการปฏิบัติเนื้อหาความรู้ให้เข้าใจตรงกัน ผ่านมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (พัฒนาต้นแบบสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 55 แห่ง)

2.2 เน้นความสำคัญบทบาทพ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครู/ผู้เลี้ยงดู/ชุมชน ให้มีความรอบรู้ในส่งเสริมพัฒนาการผ่านกระบวนการเลี้ยงดู และสามารถประเมินพัฒนาการลูกได้

2.3 สนับสนุนสื่อ/เครื่องมือ/อุปกรณ์/สนามเด็กเล่นมีสื่อ spot จากส่วนกลางที่น่าสนใจ เพื่อให้ Health literacy แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง

2.4 พัฒนาทักษะและองค์ความรู้บุคลากร/ผู้ปกครอง/ชุมชน/ครูศูนย์เด็กเล็ก

2.5 บูรณาการพัฒนานวัตกรรมการทำงาน/R2R/CQIงานพัฒนาการเด็ก

3. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

setting	ปัญหา
1.ครอบครัว	1. พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (ขาดความตระหนัก) 2. ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นผู้เลี้ยงดูหลัก ขาดการใช้ DSPM (หากพ่อแม่ไม่แนะนำ/บอกต่อการใช้คู่มือ DSPM) 3. การส่งต่อเพื่อทำการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก มีค่าใช้จ่าย และการรอคิวที่นาน
2.สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	1. ครู/ผู้ดูแลเด็ก บางพื้นที่ไม่ได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือ DSPM 2. ขาดการประสานงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
3.ชุมชน/ท้องถิ่น	1. การเขียนของบประมาณในการส่งเสริมดูแลเด็กปฐมวัย ของแต่ละกระทรวง ขาดการบูรณาการในบางพื้นที่ 2. การให้ความสำคัญของงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของแต่ละกระทรวง

สรุปโดย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย